

Melkveeacademie stimuleert spontane netwerken

Naast melkveecafés, werkplaatsen en boer on tours/studiereizen organiseert de Melkveeacademie sinds een jaar ook netwerken, Nieuwe Netwerken. Ze krijgen startbegeleiding van kennismakelaars en gaan dan op eigen kracht verder. ‘Ondernemers komen voor inspiratie en inhoud, dan kom je vanzelf op toekomstgerichte thema’s.’

Catharinus Wierda
E-mail: catharinus.wierda@wur.nl

De Melkveeacademie is eigenlijk één groot netwerk. ‘We zijn met 800 melkveehouders die elkaar veelvuldig opzoeken om van elkaar te leren’, aldus project-leider Melkveeacademie Catharinus Wierda. Sinds een jaar verbindt de Melkveeacademie veehouders die een gelijksoortige vraag hebben in een netwerk. Of ondernemers die na een bijeenkomst of reis verder willen praten of zich meer in het onderwerp willen verdiepen. Het zijn redelijk spontaan ontstane Nieuwe Netwerken, noemt Wierda. ‘Ze ontstaan vanzelf, wij helpen gelijkgestemden elkaar vinden.’

Twintig draaiende netwerken

De netwerkdeelnemers kennen elkaar heel vaak niet. De Melkveeacademie haalt uit haar deelnemers melkveehouders die interesse hebben in hetzelfde onderwerp. ‘Dit wordt door de deelnemers zeer gewaardeerd, zo komen ze aan gelijkgestemden die ze niet uit hun eigen kring halen.’ Elke melkveehouder die zich aansluit bij

de Melkveeacademie krijgt als beginnend deelnemer een zogenaamd intake gesprek. Daarbij geven de ondernemers aan waar ze mee bezig zijn en in welke onderwerpen ze interesse hebben. ‘Wij proberen dan te matchen, verbinden en faciliteren’, aldus Wierda die het netwerken ziet als één van de activiteiten naast de melkveecafés of de werkplaatsen. ‘We hadden al bij de start van de academie gepland Nieuwe Netwerken te maken, maar we kunnen niet alles in één keer implementeren.’

Inmiddels zijn er een kleine twintig Nieuwe Netwerken aan het werk. Als een groep veehouders bij elkaar is gevonden, zorgt de kennismakelaar (op kosten van de Melkveeacademie) er in één of twee bijeenkomsten voor dat het gezamenlijke netwerkplan geformuleerd wordt. ‘Wat bindt ons, op welke vragen willen we antwoord hebben, hoe gaan we het aanpakken en wat gaan we samen doen?’, noemt Wierda.

Met dit netwerkplan kan de groep aan de slag. ‘Onze rol houdt dan op, ze gaan ‘self supporting’ verder. Eventueel zonder begeleider, dat mogen ze zelf beslissen. Vanaf dat punt vragen wij in ieder geval een vergoeding. Mochten ze liever verdere ondersteuning van anderen willen, is dat wat ons betreft prima.’ De Melkveeacademie blijft op de achtergrond wel ondersteunend aanwezig. Zo gaat ze internetruimte aanbieden waar de groep kennis kan delen. Ook via de kennisbank van de Melkveeacademie kunnen ze informatie brengen en halen. En ook verbanden naar eventueel het onderwijs legt de academie graag. ‘Bijvoorbeeld wanneer het netwerk studenten zoekt om onderzoek te doen.’

Wierda beklemtoont dat de samenwerking tussen verschillende partijen voor de Melkveeacademie zeer belangrijk is. ‘We gaan niet de concurrentie met ze aan, we zijn geen alternatieve kennispартij. We zijn alleen bezig nieuwe vormen van kennis-

delen van de grond te krijgen. Onze uitdaging ligt in het leggen van de verbindingen, dan gebeuren er interessante dingen. We laten het op een gegeven moment dus ook weer los.’

Geen thema selectie

Netwerken binnen de melkveeacademie kent een duidelijke *bottom-up* benadering. De melkveehouders bepalen zelf het thema. ‘Nee, wij selecteren daar van tevoren niet op’, aldus Wierda. Onderwerpen zoals samigratie (samen semigreren) en bijvoorbeeld automatisch melken in relatie met weidegang zijn geen doorsnee operationele onderwerpen. ‘Ze gaan echt niet met een idee aan de slag dat ze ook met hun studieclub op de hoek kunnen oplossen. De onderwerpen selecteren zich vanzelf uit op strategisch niveau. Melkveehouders komen voor inspiratie en inhoud, dat is ook de drijfveer voor de Nieuwe Netwerken’, weet Wierda die de netwerken dynamisch in kennis en zelfsturend in leren noemt. ‘Dat is een nieuw vak. De ondernemer stuurt zichzelf.’

De Melkveeacademie zoekt na verloop van tijd wel weer het contact met de Nieuwe Netwerken. ‘We willen wel graag bij ze in de keuken blijven kijken’, noemt Wierda. Zo organiseert de Melkveeacademie melkveecafé’s waarbij het thema van een aantal Nieuwe Netwerken centraal komt te staan. Voor collega-boeren is de zoektocht van het netwerk interessant en deze collega’s brengen ook zelf weer kennis in. Hiermee is het waardevol voor beide partijen. ‘Voor komende herfst en winter

hebben we er ongeveer 14 op het programma gezet. De netwerken vertellen wat over hun bevin-dingen en in ruil daarvoor komen ze in contact met mensen die hun weer verder helpen.’ Als voorbeeld noemt hij een bijeenkomst van het netwerk over semigratie met iemand die in Saoedi-Arabië verschillende bedrijven aanstuurt. Wierda merkt soms terughoudendheid bij de netwerken om open te communiceren. ‘We willen echt niet het laatste stukje informatie hebben, maar wel de overwegingen stap voor stap bespreken. We zijn meer geïnteresseerd in de weg ernaar toe dan de uitkomst.’ Hij overtuigt netwerken om hun kennis te delen met het argument dat ook anderen weer kennis inbrengen. ‘En dan zijn de meeste veehouders snel om.’

Nieuwe kennissen

Netwerken zal in de toekomst nog veel belangrijker gaan worden, zo is Wierda overtuigd. ‘De vaste kennisstructuren verbrekken, er is behoefte aan nieuwe kennissen.’ De Melkvee Academie is een samenwerking van LTO en ASG. De nieuw ontwikkelde producten en netwerken kunnen een positieve bijdrage leveren aan de LTO-organisaties en ASG’, vindt Wierda. ‘Dan loop je ook mee in de voorhoede bij je ondernemers. En ik zie het om me heen; de mate van ondernemerschap en innovatie is gekoppeld aan de grootte van je eigen netwerk. Naast het brengen van inspiratie vergroten wij het netwerk van melkveehouders en daarmee ook het ondernemerschap.’

47 PROCENT WIL IN NIEUWE NETWERKEN

47 Procent van de deelnemers van de Melkveeacademie wil graag mee-draaien in netwerken. Vooral om gelijk-gestemden te vinden en om nieuwe contacten te leggen, zo blijkt uit een dit voorjaar gehouden enquête onder deelnemers van de Melkveeacademie. De melkveehouders zoeken ‘soort-genoten’ en willen de diepte in, dat is dus precies waar het om draait in Nieuwe Netwerken. Uit de enquête bleek ook dat de leuke en sociale aspecten geen grote rol spelen bij het meedoen aan netwerken. Uiteindelijk zegt 23 procent van de deelnemers binnen de Melkveeacademie ook beter te zijn gaan ondernemen.

Wat betekent netwerken voor Catharinus Wierda?

‘Ik vind het een uitdaging mensen te ondersteunen bij anders denken. Ik help graag bij het inzetten van veranderingen en netwerken vormt dan de basis. Dat doe ik niet alleen in mijn werk, maar ook op de school van mijn kinderen en in de kerk. Ik probeer een cultuur te beïnvloeden, te veranderen en te verbeteren door nieuwe ontwikkelingen te initiëren of samen te kijken hoe zaken verbeterd kunnen worden. Daarmee bewandel ik niet de makkelijkste weg, maar grenzen verleggen geeft uiteindelijk wel veel voldoening. Zelf zoek ik ook netwerken op waar ik van kan leren. Nieuwe mensen ontmoeten is daarbij cruciaal.’